

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL

Un an	200 Lei
Pe jumătate	100 Lei
Pe un sfert	50 Lei
În străinătate	500 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V.

Biruința dela Sevastopol

— Lupta României pentru biruința Europei —

Orașul și portul Sevastopol a fost cucerit de vitezele trupe române și germane.

Cetatea cu întărituri ca în povești, din peninsula îndepărtată a Crimeii, a căzut.

Vestea a umplut de bucurie inimile tuturor.

Jertfele au fost mari, dar și biruința a fost mare. Bucată cu bucată, pământul blăstămat al bolșevicilor a fost udat și improșcat cu sângele soldaților români și germani, până când biruința a fost a noastră. Tot ce știința militară descoperise mai nou competențele bolșevice folosiseră la apărarea acestui oraș. Pământul a fost semănat cu bombe, stâncile au fost întărite cu guri de foc și tunuri, așa că părea ne străbătut și de necucerit.

Vitejia soldaților români și germani le-a trecut și acestea. Azi steagurile țării noastre și ale mării împărății germane flăcăie pe întăriturile Sevastopolului.

Armata română a scris o nouă pagină de vitejie în istoria lumii. Alături de armata germană ea a ajutat la desrobirea lumii de groaza bolșevică.

Căderea Sevastopolului a fost o lovitură mare pentru puterea bolșevică. Nu era acest oraș, numai un port la mare, o cetate întărită, sprijin bun pentru atac, și capătul unei întregi linii de întărituri; un minunat centru de apărare, de unde se putea stăpâni un întreg ținut și de unde se putea pleca la atac pe mare departe. Mai era apoi acest oraș semnul puterii rusești, oarta pe unde urgia puterii rusești să se reverse asupra lumii. De aici gândul de mărire și ambiția puterii rusești se ducea până la gurile Dunării, la strâmtoarele turcești și la Asia Mică.

Încă din anul 1786 stăpânirea rusească a dat o mare dezvoltare portului Sevastopol. În cursul veacurilor cetatea a fost inconjurată cu brăuri de întărituri săpate în stânci, cu dru-

muri subpământene și cu ziduri de nepătruns. În anul 1856 Sevastopolul a fost cucerit de către Turci, Englezi, și Francezi. Căderea lui a însemnat o slăbire și o închinare a puterii rusești. După pacea de atunci a urmat unitatea Germaniei și unirea țărîșoarelor române, primul pas spre unirea mare. A mai fost asediat apoi acest oraș în anii 1914, 1918 și 1920.

Acum sângele soldaților germani și români a înroșit stâncile dela Sevastopol, zguduind din nou puterea rusească. Prin lupta lor ei au pus stavilă năvălirii rusești în Europa, au ferit lumea de o primejdie grea, pregătind pentru toate popoarele o nouă viață de libertate și pace.

La Sevastopol, ca și odinioară la Plevna când s'a frânt puterea turcească și ca în toate războaiele trecute, poporul român a arătat că este o putere peste care nu se poate trece ușor. Vitejia românească, atât de laudată de aliații germani și de lumea întreagă, este proba acestei puteri.

Poporul român și-a arătat vitejia nu în vorbe, ci în fapte. Prin aceste fapte el așteaptă să-și croiască o soartă mai bună în lume, să-și facă dreptate. Nu se milogeste și nu așteaptă pomana dela nimeni. El plătește ceea ce este al său și ce i-se cuvine, cu jertfe mari. Și aceste jertfe nu pot rămânea fără rod. Sângele soldaților români, care a înroșit pământul blestemat al bolșevicilor, la Odesa, la Nipru, la Harcov, iar acum la Sevastopol, trebuie să aducă dreptatea pentru România; să fie aluatul din care să dospiască dreptatea cea mare pentru neamul românesc.

Zecile de mii de morți români, vitejia cu care aceștia au înfruntat moartea și au frânt pe dușmani sunt semnul cel mai bun că poporul român nu mai rabdă să fie batjocorit și călcat în picioare și că trebuie să i-se facă odată dreptate.

Cărțile bune

ne luminează și ne îmbogățesc mintea

Folosul cel mai de frunte vine de acolo că omul se deșteaptă el singur citind, și asta merge mult mai ușor decât atunci când îl învață altul; căci ori nu are cine să-l învețe, ori nu-l poate învăța adese, ori nu are nici acela timp ori destulă pricepere, ori destulă tragere de inimă. Ba și de le are pe toate, și de-i din cale afară de cuminte, cu greu îl poți înțelege, căci tu poate că încă nu ai o judecată destul de înțeleghătoare și largă pentru a fi atent, pentru a-l urmări și pentru a socoti ce vrea să spună. Așadar, și pentru a înțelege pe un învățat ce vrea să spună, trebuie să fii tu mai întâi deșteptat, să fii obișnuit a judeca, a-l urmări, a te gândi alături de el, etc. La toate acestea și la multe altele te ajută cartea.

Ea te luminează, căci citindu-o tu singur te deștepti și te minunezi de cuprinsul ei; de bogăția și de înmuseștea scrisului, de multele feluri de vorbe ce are o

limbă, pe cari tu pe multe le înțelegi, dar pe cari fiindcă le folosești rar, la început foarte cu greu le poți folosi.

Cartea te învață dară, să gândești și să vorbești mai bine și să poți asculta mai cu folos predicile din biserică ori ale altor învățați. Oaci ea dă minții și sufletului tău, ca o hrană, idei noi, legături (de gândire), dorinți și gânduri. Ea îți dă (trezește) gustul pentru a citi mai mult, pentru a dori înțelepciune, îți dă și plăcere în a căuta și a dori știința.

Când cineva îți dă învățături cu gura, — prin predică, — în biserică ori în școală, vorbește ori iute, ori lucruri grele pentru înțelegerea ta, ori prea multe pentru a le putea ținea în minte pe toate. În cartea bună le poți citi pe indelete și de 2—3 ori până le înțelegi, și când le uși iar le poți citi.

Cartea bună-ți poate fi mai folositoare decât cel mai bun prieten; căci el ori stă departe, ori nu are timp să-ți stea totdeauna la îndemână, ori nu știe atâtea lucruri câte sunt scrise în ea.

Preot Husar Roman Petru

Pilde vrednice de urmat

Din Comloșul bănațean

Astăzi când se dă o luptă cumplită între iubitorii de Hristos și fiii satanei, ne cade așa de bine sufletului nostru, că putem vesti fapte ca cele ce urmează:

Credinciosul Tema Ciolac, din parohia română unită Comloșul Bănațean, care încă în anul 1938, a făcut bisericii noastre o fundațiune liturgică de 6 jug. pământ arător, ce valorează acum suma de peste un milion două sute mii Lei, mai nou și-a testat parohiei și frumoasa sa casă din apropierea bisericii, pentru casă parohială. Valoarea acestei clădiri face azi peste un milion Lei.

Mai are numitul și alte planuri frumoase, pe cari,

ii dorim să și-le poată împlini.

Credincioasa Sida Alesu n. Stanciu nu putea să rămână în urma repausatului său tată Vichente, care în anul 1940, înainte de moartea sa, a făcut o fundațiune liturgică de 5 jug. pământ, ce valorează azi un milion Lei. Fiica acestuia, Sida, după ce în anul trecut a ridicat o frumoasă bisericuță în cimitir, acum, în zilele trecute, a testat bisericii 10 jug. pământ în valoare de 2 milioane Lei, cu scopul ca din venitul acestui pământ să se îngrijească bisericuța zidită, care e o podoabă a cimitirului și să se ajute săracii parohiei.

Aceste fapte sunt atât de

frumoase, încât se laudă de sine. Am ținut să le amintesc, ca să fie un îndemn și pentru alții, de a și ajuta biserica, căci biserica ne este aici pe pământ cea mai bună mamă, care ne însoțește — prin toate valurile vieții — dela leagăn până la mormânt ajutându-ne să câștigăm cea mai mare comoară, mântuirea sufletului. Acești prea buni credincioși nutrivându-și mintea cu minunatele „grăunțe sufletești” din scumpa noastră

„Unirea Poporului” ai cărei abonați sunt, și-au dat seama de însemnătatea cuvintelor Domnului: „ce va folosi omului, de-ar dobândi lumea întreagă și își va pierde sufletul său?” Prin faptele amintite nu numai că și-au înscris numele între cei mai mari binefăcători ai parohiei, ci și-au făcut și un mare bine sufletesc. Cinste lor!

Pr. Gheorghe Medoia
protopop-paroh rom. unit

GRAUNȚE SUFLETEȘTI

Nu avem aici cetate stătătoare

Dervișii sunt un fel de călugări mahomedani cari călătoresc prin Persia și India, pentru a aduna milă. Uoul dintre acești derviși ajunse odată în capitala Persiei. Era cam târziu, pe când sosise, iar el plecă direct la palatul regal, ca să se odihnească și doarmă acolo. Se așază într'un colț al palatului, printre paznici, și tocmai își scosese merindea, ca să se apuce de mâncare, când îl observară niște ofițeri și-l întrebă, cum a ajuns aici și ce vrea să facă. „Da aici nu sunt într'un hotel?” întrebă el mirat. Ofițerii îl luară aspru cu cuvinte de sudalmă. Unii dintre ei însă își petrecură bine la auzul acestei întrebări șoade și plecară la regele ca să-i spună, cine și cu ce scop a intrat în palat. Regele le porunci, să îl aducă în fața lui și-i zise: „Ești atât de obraz-

nic încât ai numit palatul meu hotel?” Dervișul îi răspunse numai decât, fără de a se speria câtuș de puțin. „Permiteți mi, Maiestate, să Vă adresez cu toată smerenia o întrebare: cine a locuit în acest palat înainte de Maiestatea Voastră?” „Tatăl meu, Regele”. — „Și înainte de el?” „Moșul meu, care a fost tot rege”. — „Și înainte de el?” — „Strămoșul meu, care a fost tot rege”. — „Și înainte de acela?” — „Stră-strămoșul meu, care a fost tot rege”. — „Prin urmare nu m'am înșelat chiar de loc. O casă, prin care trec atâtea persoane după o altă și pentru timp atât de scurt, este un adevărat hotel”.

Ei bine, aceleași întrebări ar fi bine dacă ni le-am pune și nouă. „Cine a locuit în casa, în care ne aflăm, înainte de noi?” Și vom ajunge și noi la rezultatul, că nu avem cetate stătătoare pe acest pământ; că suntem numai oas-

peți pe pământ; că această casă, în care ne aflăm astăzi, este numai un hotel, care, peste câteva zile ori ani, va fi locuit de te miri cine. Prin urmare mai încet cu îngâmlarea și cu fala! —

Când a murit puternicul și bogatul Alexandru cel Mare, regele Macedoniei, a dat poruncă, să-i lase mâinile goale atârinate afară din sicriu, ca oamenii să vadă că nici Alexandru Machedon nu poate dăce cu sine nimica în mormânt. —

Califul Heșan al Saracenilor avea 700 lăzi pline cu aur și o mulțime de haine, cari de cari mai prețioase, așa că li trebuiau 600 de cămile, ca să și-le poată muta. Până se afla încă pe patul de moarte, la anul 742, în Raspha, servitorii i-au furat toate acestea, așa că pe când închise ochii, nu se află în casa lui nici o bucată de pânză în care să-i învaluiască trupul. —

Mai aduc încă o pildă, pe care ar trebui să o urmeze cât mai mulți dintre noi: În anul 1065 puternicul rege al Spaniei, Don Fernando, se îmbolnăvi greu. Simțind că i-se apropie sfârșitul, a început a se pregăti la moarte. Imbrăcat în toate ornatele regale, a poruncit, să fie dus cu trăsura la biserica întemeiată și zidită de el, a sfântului Izidor; iar acolo s'a așezat în genunchi în fața altarului și a rostit următoarea rugăciune: „A ta este puterea, a ta este împărăția, o Doamne! Tu ești regele tuturor regilor; puterile tale li sunt supuși toți și toate. Împărăția, pe care am primit-o din mila ta, și-o dau din nou îndărăt; condu mi sufletul la viața veșnică!” Și după aceste cuvinte se desbrăcă de hlamida regală, își depuse sciptrul și coroana, se

sposedi, primi dela episcop debracă apoi într'o haină de poacăintă, își presară pe cap ceacă și în lacrimi de poacăintă, iar a doua zi scara muri. —

Dragi cetitori, v'am vorbit cele din urmă „grăunțe sufletești” aproape numai în exemple, Petruca prin exemple mai ușor pricepe și vede omul ceace e de văzut; și apoi însuși Domnul nostru Isus Hristos vorbea mai ales în pilde și exemple. Nu uită deci, rogu-vă, de vorba sfântului apostol Pavel care zice: „Nu avem aici cetate stătătoare, ci pe ceace va să fie o cetate” (Evrei 13, 14).

Părintele Iuliu

Pilde pentru viață

Cu minciuna poți prânzi dar nu și cina

Dușmanii Bisericii au acuzat nu odată pe Iezuiți, că ar propovădui învățături greșite, că între altele acești soldați ai lui Hristos ar propovădui că: „Scopul sfințește mijloacele”. Or tocmai Iezuiții sunt aceia care au combătut această învățatură primejdioasă. Deja în 1852, Pătr. Roh, vestit predicator iezuit german din Bonn, depuse suma de 1000 florini la Universitatea din Heidelberg pentru acela care va putea dovedi că Iezuiți ar fi propovădui s'au susținut în vre-un chip, că scopul sfințește mijloacele. Până în ziua de azi nimeni n'a îndrăznit să reclame suma Părintelui Roh.

În 1904, un alt preot catolic

FOIȚA

„UNIRII POPORULUI”

Doina pribeagului

Frunză verde de neghină,
Inimă de sbucium plină,
De te-ai mai vedea împăcată
Cum erai de mult odată.

De m'as mai vedea acasă
Cu părinții mei la masă,
Să mănăic, să beau răsând
Chiar de m'as scula flămând.

Dar de când sunt la străin
Nu mănă carne, nu beau vin,
Chiar nici pâinea nu-i deajuns
Numai cu lacrimi și plâns.

Că la masă la străin
Crește floarea cea de criu,
O! dar floarea crinului
Mie-mi pare-a spianului.

Iară la ai mei la masă
Crește numai iarbă deasă,
Dar li-s fețele senine
Buzele de faguri pline.

Că stă soră lângă frate
Inima de dor le bate,
Și cumnat lângă cumnat
Nu ca mine n'astrănat

Frunză verde lemn pălit
M'as sui pe „Continu”, *)
Să-mi văd satul meu iubit
În care-am copilărit.

*) Un deal lângă Feldioara.

Frunză verde de măslină
Astea mi le-am scris eu mie,
Numele mi-e Anisie.

Sergent Anisie Petru
Reg. 40 Art., P. S., Biał.

Impăcare

În ziua aceea posomorâtă de primăvară, cu vânt ce bătea ascuțit dinspre munții albiți de zăpadă ai Crimei și cu o ploaie mărunță și deasă, cernută ca prin sită, bolșevicii atacară în trei rânduri pozițiile apărute de soldații români. De trei ori fură asvârșiți înapoi, prin contra-atacul fulgerător al batalionelor de vânători. Hărțulala nu conținu decât târziu, după apusul soarelui. Peste pământul răvășit de bombe și presărat cu morți și răniți, întunericul nopții se lăsa greu, ca un capac de sicriu uriaș.

Mulați până la piele și sfârșiți de oboseală, vânătorii de-abia imbucară ceva în grabă, apoi trântindu-se pe mantale și pături, înghemuți unii în alții — „să se mai încălzească”, cum spuneau ei — adormiră buștean. În tăcerea apăsătoare ce stăpânea acum peste întinderi, respirația lor trudită și tuburată de visuri, părea un gemăt venit din depărtări. Era târziu în noapte, dar fruntașul Ilie Drăguș nu putea să adoarmă. Cu privirea pierdută în întunericul beznă, asculta îngândurat respirația camarazilor adormiți. Prin mîntea lui se depănau, învălmășindu-se, întâmplările desfășurate în cursul zilei și frânturi din viața petrecută departe în satul lui. I-se părea că aude și asuz bubultul tunurilor, urmat de exploziile cari făceau să se cutremure pământul. Vedea pe coline și văi pământul răvășit de

bombe. Brazde negre și adânci, pline cu morți și răniți. Pământ! Și cine știe... Măne-poi-mâne, poate și el va zăcea sub o glie răvășită de bombe. Fruntașul simți cum i-se strânge inima. Îi era frică de moarte? Nu! Pe soldați, în război, moartea îi pânđește în fiecare clipă. Cu asta e în clar. Moartea îi pânđește și pe camarazii lui, căci sunt împărtașiți de aceeași soartă. Dar el totuși dorm și se odihnesc, adunând prin această odihnă noul puteri pentru luptele ce vor urma în viitor. El nu poate să doarmă. Gândul ce îl chinulește nu e frica de moarte, ci... „brazda de pământ” din satul lui, care îi apasă sufletul ca o povară grea.

Cu Andrei Drăguș erau veri din frați și totuși se dușmăneau. Neînțelegerea între ei și mai apoi ura și dușmănia s'a ivit din pricina unei brazde de pământ. Într-o toamnă, Andrei semănase cu grâu ogorul care era într'o miezuină cu lanul de trifoi ce-l primise ca zestre dela părinți nevasta lui Ilie. Pământul îi arase cu niște juncani, cari nu erau încă bine obișnuți cu jugul. Din pricina asta, intrase ici-colo cu plugul în lanul cu trifoi. Nevasta lui Ilie, arțăgoasă de felul ei, se făcu foc și pară. Întâlnind o pe soția lui Andrei, o luă la săpuneală. Din vorbă în vorbă, femeile se certară — cum e zisa — ca țigani în gara cortului. Așa sunt femeile, cam ascuțite la limbă și gata la ceartă pentru toată nimica. Curând după asta se certaseră și verii. În locul păcii și a bunei înțelegeri, în sufletul lor se sălăș-lui ura și dușmănia. Ilie îi intentă vărului său Andrei proces. N'au ajuns să se înfățișeze la judecată, fiindcă Andrei fu concentrat. Îl urmă în curând și Ilie. E mult de când nu s'au mai văzut. Andrei era acum sergent într'un regiment de artilerie

care lupta pe front de câteva luni. Ce ar da să-l întâlnească! Înainte vreme, Andrei îi era ca un frate, Că a intrat în armată cu triful, se datorăște întâmplării. El și făcu lucrul acesta intenționat și cu revoioșă. Juncanii erau tineri și neobișnuiți la plug și-apoi, i-a priciniuit vre-o pagină. Nu! Ce importantă ar putea avea o brazdă de pământ? Nimic! Ei luptă astăzi în același front, pentru biruința crucii, iar acum nevestele lor se ceartă și se dușmănesc. Această dușmănie și ură va trece, poate ca o moștenire și la copiii lor. Toate acestea din pricina unei brazde de pământ. Colinele și văile Sevastopolului sunt pline cu astfel de brazde. Asta va fi poate moștenirea lor. O glie răvășită de bombe.

Comoriile pământestii sunt numai în viață și vis. Toate sunt trecătoare. Singurele sunt gândurile și dănușele în veșnicie sunt gândurile și bunătatea inimii. Pe deplin mulțumit cu poate să se simtă decât acela, care trăiește în pace și bunăînțelegere cu vecinii și semenii săi. Și iarăși, nimic nu înțoceste în mai mare măsură inima decât nească, decât ura și dușmănia, care îi împiedică să se simtă acela care știe să înțeleagă și să simtă acela care știe să înțeleagă.

Fruntașul Ilie Drăguș își simți ochii zășiți. În tăcerea adâncă a nopții, buzele lui se steau în șoaptă rugăciunea „Tatăl nostru”. „Și ne iartă nouă greșelele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri...” Și, ca prin farmec, în sufletul lui căzuseră de neliniște se să-ășliu „pacea” după înșetoșă de mult.

Apărarea credinței

Biserica unită nu e națională!

Badea Nicolae: Sărut mâna, Părinte. Iacă am venit pe capul Sfinției Voastre, așa cum mi-ați spus, că adevărat ori de câte ori am vreo nedumerire, să vii și să vă întreb.

Părintele: Ei bine, bade Nicolae, care este cea mai nouă nedumerire a D-Tale?

Badea Nicolae: Lasă-mă, Părinte, că-s tare necăjit. Preotul

semnat creștinește va fi vie în sufletele tuturor fiilor buni ai țării și ai neamului, pentru cauza sfântă a căruia s'au dat cu eroism morții.

Faptul să servească drept dulce mângâiere tuturor celor scumpi ai lor.

Pasou Ludeanu

Dela Șard

La sărbătoarea Sfinților Petru și Pavel, s'a făcut încheierea cursurilor extra-școlare de sub conducerea vrednicel învățătoare d-na Margareta Vaida, cu un program foarte frumos.

În cadrul programului a vorbit pâr. Vasile Gherman preotul satului despre însemnătatea cu: surilor extra-școlare. Această sărbătoare a fetelor extra școlare a fost onorată, pe lângă prezența intelectualilor din loc, și de d-nele inspecitoare dela Alba-Iulia: Cuparencu și Pop.

Întreg programul bogat și bine aranjat cu cântece, piesă de teatru și jocuri a fost foarte bine predat, încât fetele merită laudă, pe care le-a adus-o și doamnelor inspecitoare. Dorim să vedem cât mai des astfel de programe din partea fetelor dela Șard.

Merită laudă și pentru frumosul dar ce l-au dus răniților dela Spitalul din Alba-Iulia, în frunte cu d-nele învățătoare: M. Vaida și A. Dumitrescu. Pildă bună și pentru alții

ortodox a predicat Domineca trecută și a spus că singură biserica ortodoxă este biserică națională.

Părintele: Obiceiul preoților ortodocși e acesta, de a-și lauda biserica lor. Noi însă oare nu am putea face la fel? Că doară, har Domnului, avem cu ce ne lauda. Dar, este o vorbă veche și bună care spune că lauda de sine nu miroase bine. Tocmai de aceea cu nu-mi voi lauda biserica mea, ci voi lăsa să o laude chiar ortodocșii.

Badea Nicolae: Cum așa? Sunt și ortodocși cari laudă biserica noastră?

Părintele: Da încă mulți! Ion C. Brătianu, unul dintre întemeietorii Statului Român, a spus la 4 Decembrie 1881, în parlamentul Român: „Și trebuie să știți că chiar descoperirea noastră națională ne-a venit de dincolo, de peste Carpați, prin acei Români cari au fost trimiși la Roma, unde au învățat să fie Români“.

Titu Maiorescu, cel mai mare critic al nostru, fost și ministru președinte al Țării, spune că „Românii Transilvăneni au ajuns la Roma, unde a relăsat în ei simțământul gîntei latine, revărsându-se apoi asupra noastră a tuturor“.

M. G. Obedenartu, mare învățat și el, spune: „Facă-se un Român musulman, dacă i place, însă recunoască partea cea mare ce a avut-o Unirea la renașterea naționalității române“.

N. Iorga, marele învățat al nostru, ucis mișelește acum-a doi ani, mărturisește și el că

cunosc foarte bine* reluă vorba misionarului. Și preotul începu să reproducă o mulțime de povești calomnioase la adresa cardinalului, povești inventate și răspândite de niște liberțugetători. Se urcară împreună într'un alt tren și continuară călătoria pe o distanță destul de lungă. La un moment dat preotul trebui să se dea jos, fiindcă sosise la destinație. În momentul când voi însă să și ia rămas bun dela Cardinal, acesta îi întinse biletul de vizită, zicându-i: „Este și ceva adevăr în ceea ce ați spus, dar și o mulțime de calomnii. Preotul plecă rușinat și ca lovit de trăsnet.“

Ioan Vultur

De prin sate

Parastas pentru eroi

Dumneacă, la 28 Iunie, s'a celebrat parastas pentru patru eroi, căzuți în luptele dela Crimeia, și anume pentru patru ofițeri, bravi și îndurerăți ai Ardealului:

Locotenent Bătrâna Nicolae, Sublocot. Prahase Nicolae, Sublocotenent Voin Lazăr Sublocotenent Lăpădatu Iosif.

Acești bravi fii ai României, căzuți în luptele din 11 Iunie a. c. au avut tragica soartă de a cădea pe pământul ocupat încă de dușmanii crucii, încât n'au avut norocul de a avea la cap măcar un semn al sfintei cruci. De aceea un bun coleg de arme, fiu al Teiușului, Sublocotenent Titu Lucaciu, a rugat părinții săi, ca să le s'ujească parastas, fiindcă unii sunt refugiați din pământul cutropit al României, alții au mama bolnavă, care mai bine să nu aștepte înțepătoare a inimii de mamă.

Parastasul s'a slujit în biserica grănicerilor din Teiuș, în prezența întregului popor credincios și a tuturor autorităților. Slujind părintele Petru Gruia și Traian Ștefu.

Părintele Gruia a rostit un dulos cuvânt părintesc, preamărind jertfa eroică a bravilor fii ai neamului.

Toate mamele din Teiuș l-au plâns cu lacrimi ca pe fiii lor.

Pomenirea celor ce nu au mormânt în-

Nr. 28
Daback, din Trevia, a primit un premiu de 2000 florini pentru cel ce ar putea dovedi că vorba amintită ar fi fost propovăduită de Iesuiți. Conte de Hoensbroech, un călugăr apostat trecut la protestanți pentru a scăpa de jugul poroncii a șaseu, a fi descoperit că le-și ar fi propovăduit de fapt pe Iesuiți. Află și o mulțime de calomnii printre protestanți și liberțugetători, dar ajungând chemați la verificarea celor deitate conte în fața tribunalului din Trevia, apoi în fața Curții de Apel din Colonia și în sfârșit în fața Curții de Casație din Leipzig (1905) acestea toate au declarat că: „In scrierile Iesuiților, de Hoensbroech, propovăduirea de care e vorba nu se exprimă nici literal, nici în sensul ce se caută a i-se da; împotriva, această propozițiune este alicrisită ca imorală“.

Contele voi să încerce un nou proces, dar își aminti de vorba veche care spune că cu micușia poți eventual prânzi, dar nu poți cina, și își retrase plângerea.

*

Nu știrbiți onoarea ni-mănuia

Vestitul cardinal Lavigerie, arhiepiscopul Carthagenei, marele apostol al negrilor, se duse într'o călătorie în Franța, unde odinioară fusese episcop de Nancy. Dându-i jos din tren, se întâlni cu un preot care lăgrăi: „Părinte, sunteți misionar, nu-i așa. De unde veniți?“ — „Vin din Algeria“ — răspunse cardinalul. — „Atunci trebuie să cunoașteți pe cardinalul Lavigerie, fostul meu episcop, continuă preotul“. — „U-

mentul. Bateriile române intrară în acțiune. Dădă tunurile rusești tăcură. Infanteria bolșevică porni acum la atac, sprijinită de tancuri și cară de asalt.

— Țineți-vă bine, copii, că vin „tovarăși“ să le servim câte-un ceal fierbinte! — glumiră vânătorii, pregătindu-și armele pentru primirea oaspei nepoftit.

În corănd, mitralierele și armele intrară în acțiune. Secerați de focul violent, valul vânătorilor se rări. Dar în urma lor veneau alții și alții, turbând de mânie și călcând în picioare pe tovarășii morți și răniți. Vânătorii îi loveau în pila Țevile artileriei se înroșiseră și românii trăgeau mereu cartuș după cartuș.

— Dă-i la mir, Costică!

— Poftim salată, jupân „tovarăș“.

Atacul bolșevicilor se prăbuși. Vânătorii țiară ușurați, făcându-și semnul crucii. Dar abia trecură câteva minute, în care timp vânătorii își fumau în tihnă țigările, când se pomeniră cu o veste neplăcută.

În sectorul din atânga, tunurile rusești provocară o spărtură și amenințau să captureze dela Românii o baterie de tunuri Compania a doua, în care se găsea și fruntașul Ilie Drăguș, primi ordin să atace grupul de tancuri sovietice și să împiedece cu orice preț capturarea tunurilor amenințate.

Acțiunea vânătorilor reuși. În scurtă vreme, tancurile imobilizate ale bolșevicilor ajunseră în stăpânirea Românilor. Unul singur reuși să scape din încercuirea vânătorilor. Cele două tunuri erau salvate, dar serii și căzura până la uoul, parte morți, iar alții răniți. Lângă un cheson răsturnat, se găsea încă o băltoacă de sânge.

O nouă răbufnătură l. Fruntașul Ilie Drăguș simți o smăncitură, apoi, nimic în gila răvășită, ca o brazdă de plug uriaș.

— Vere Andrei! — gemu vânătorul, îngenunchind lângă artilerist. — Ești rănit?

Andrei deschise ochii încet. Văzându-l pe Ilie îngenunchiat lângă el, fața aprinsă de paloarea morții i-se lumină.

— M'au dat gata spurcații! — șopti cu buzele arse. — Au tras din tanc cu mitraliera și m'au ciuruit. De-acum, s'a sfârșit cu mine. Simt că nu mai am multe. Dar înainte de-a muri, aș vrea să ne împăcăm. Știi doar' că noi ne-am dușmănit pentru o brazdă de pamânt. Iartă-mă, vere!

— Te iert vere, și frate drag! Dar iartă-mă și tu. Eu am fost mai rău decât tine.

— Nu, Ilie, tu ai fost bun, — șopti rănitul cu glas slăbit, — așa te știam de copil, dar.. femeile sunt de viață. Ele sunt pricina că ne-am certat. Dacă vei s'ajunge acasă, în sat ia noi, spune-i nevestii tale că o iert și pe ea. Și te mai rog un lucru: Să ai grijă și de copiii mei. Ei sunt mici și nepricepuți. Iar acum.. Dumnezeu să-ți ajute l..

O răbufnătură! Pământul răvășit îl împoșcă pe Ilie în față. Bolșevicii începură să tragă cu tunul montat pe tancul care reușise să scape din încercuirea vânătorilor.

— Culcă-te la pământ... vere... Ilie... — șopti rănitul, cu glasul stins. — Au să te răpună nelegiuții și pe tine.

Ilie rămase nemlăcat. Sufletul îi era copleșit de durere. Pe față i-se prelingeau stropi grei de lacrimi fierbinți, iar mâinile lui desmierdau în tăcere fruntea rece a muribunzului.

O nouă răbufnătură l. Fruntașul Ilie Drăguș simți o smăncitură, apoi, nimic în gila răvășită, ca o brazdă de plug uriaș.

cei doi veri, cari se dușmăniră din pricina unei brazde de pământ, își găsiră acum împăcarea de veci.

Sabin G. Trușia

Poezii populare

Eu mă duc, mândro, mă duc,
Să pun zece Ruși la jug,
Ca să trag brazdă de plug
Dela Tisa până la Bug,
Dela Dunăre la mare
Este mare sărbătoare
Este an de liberare
Facem Românie mare,
Din Sighet până 'n Timoc
Să ne unim la un la un loc,
Să facem un mare joc
Cu toți să ne veselim
Și uniți pe veci să fim.
Foaie verde de pelin
Ce te gândești, măi Stalin,
Că vei merge la Ber'in
Când s'o face apa vin.
Până 'n munții Caucaz
Tot Românul șade treaz,
Și cu Ruși păgâni se luptă
Pentru legea noastră sfântă
Regimente oltenești
Vânători ardeleniști
Bat armatele rusești
Și liștele păgânești.
Ardeleni voinici de munte
Vin cu Stalin să se lupte

Stă Stalin și se gândește
Și din Moscova pornește
Aduce divizii multe
Cu Românii să se lupte.
Foaie verde, trei măslina,
Trage-ți oștile, Staline
Căci nu poți să te măsoari
Cu a lui Mareșal feciori,
Că Românii vitează mare
Bate Rusu 'n fuga mare.
Molotov îi mare domn,
El se urcă 'n avion
Și se duce vitejește
Drept la Londra se oprește,
Cu Churchill se ospătează
Și la planuri ei lucrează,
Să se 'npace cu Românii,
Că ei sunt la Bug stăpâni
Și 'n Crimeia ei se luptă
Pentru legea noastră sfântă
Ca să facă un altar
Peste-al Rusiei hotar.

Scrisă de mine, sergent grănicer

Marcu Gheorghe

Bat 16 Vânători de Munte, comp. cercetare Hațeg. Domiciliul com. Dumitra Jud. Alba

Răspândiți

„Unirea Poporului“
printre prieteni și cunoscuți

„spiritul cel nou a pătruns biruitor și aici (în literatură), acel spirit nou, pe care-l predicase totuși întâia oară „ereticii“ de peste munți“. Sub „eretici“ ne înțelege pe noi uniții, că o seamă de ortodocși, ne numesc de fapt eretici.

Dl Al. Lapedatu, membru al Academiei Române și fost ministru al Cultelor spune: „asupra binelui cultural ce ni l-a adus unirea cu Roma cu toții suntem de o părere: că el este cel mai de seamă al trecutului nostru“.

N. C. Paulescu, un mare învățat al nostru, mort de curând, recunoaște că „uniții au învățat să deștepte instinctul național amortit de Slavonism, de Grecism și de Calvinism. Episcopii lor s'au străduit să întemeieze școli pentru popor... și au creat la Blaj cel mai puternic focar de cultură românească“, și așa mai departe.

Ba până și președintele F. O. R.-ului, dl profesor universitar *Sextil Pușcartu*, vorbind despre Petru Maior, Gheorghe Șincai, Samoil Clain și tovarășii lor, recunoaște că „ei au săvârșit minunea resurrecțiunii (învierii) poporului român“.

Badea Nicolae: Și aceștia sunt toți ortodocși?

Părintele: De sigur, și încă ortodocși s'adea, cum se spune în Vechiul Regat.

Ei bine, dacă toți acești mari învățați ortodocși arată, negru pe alb, cât este de națională biserica unită, cum vine preotul ortodox să susțină tocmai contrarul?

Și apoi biserica ortodoxă pentru ce mai națională decât a noastră, căci credința îi este aceeași cu a Bulgarilor, Sârbilor, Grecilor și Rușilor? Ritul bisericilor noastre este la fel, iar acela este preluat de la Greci, este prin urmare grecesc. Organizația bisericii ortodoxe apoi este făcută de mitropolitul Șaguna după organizația Sașilor protestanți din Ardeal. Națională e numai întru atâta, întru cât muncește pentru binele poporului nostru românesc. Dar biserica noastră oare nu tot pentru binele poporului românesc a lucrat și lucrează?

Dar acum nu am vreme să-ți arăt, ce a muncit această biserică pentru neamul românesc. Asta o lăsam pentru altă dată. Mai vii D-ta doară cât de curând cu altă nedumerire și știu eu bine că nu voiu putea scăpa să nu-ți arăt și trecutul românesc al bisericii noastre. Acuma se apropie vremea vecerniei. Iată viae și fătul. Mergem la biserică.

Badea Nicolae: Să mergem, Părinte, că astăzi e glas 5; cânt și eu, că tare-mi place acest glas.

Părintele: Dumnezeu să-ți ajute!

I. M.

CUM STA LUMEA SI TARA

Luptele din Răsărit

Pe frontul împotriva bolșevismului se duc acum lupte crâncene.

La Miazănoapte, în ținutul Volhov, bolșevicii, au suferit o grea înfrângere. Trupele bolșevice, cari înaintaseră în toamnă, făcând o spărtură în frontul german, au fost încercuite și nimicite. Numărul prizonierilor luați la Volhov este destul de mare, 32.759. Numărul morților și al răniților este cu mult mai mare. Orașele Leningrad și Kronstadt au fost puternic bombardate de tunurile germane.

Mai crâncene au fost luptele cari s'au dat în peninsula Crimeia, la Sevastopol.

După atacuri grele trupele române și germane au cucerit, metru cu metru, ținutul din jurul acestui oraș. Mai la urmă au fost cucerite întăriturile de la Mal. kof și portul și orașul Balaklava, cari formau cheia întăriturilor de la Sevastopol.

În sfârșit a fost cucerit și orașul și portul Sevastopol, socotit ca cel mai puternic și mai întărit oraș din lume.

Lupta pentru cucerirea acestui oraș, în primăvara aceasta a ținut 25 de zile.

Rămășițele trupelor bolșevice cari apărau Sevastopolul s'au refugiat în peninsula Chersones.

Îngesuite și încercuite de toate părțile ele vor fi nimicite cu siguranță, în scurtă vreme.

Gibraltarul a fost bombardat

În ultimele lupte din Marea Mediterană, avioanele italiene au bombardat și întăriturile engleze cari păzesc strâmtoarea de la Gibraltar.

Aceste strâmtoare sunt ca o poartă prin care se intră în Marea Mediterană și pe unde pot fi oprite toate vapoarele. Până acum aceste strâmtoare au fost în mâna Angliei.

Parlamentul englez lucrează și acum

În parlamentul englez din Londra au fost în săptămâna trecută discuții aprige și furtunoase, la cari a luat parte și dl Winston Churchill, de curând întors din America. Un deputat, John Wardlaw M. Inc, și-a arătat nelăcrederea în conducătorii guvernului englez și a cerut ca funcționarii de prim-ministru și de ministru al războiului, pe care le ține până acum dl Churchill, să fie despărțite. Pentru conducerea armatelor engleze să se caute niște generali destoinici,

cari să lucreze după priceperea și știința militară.

Deputatul a propus de conducător al tuturor armatelor engleze pe Ducele de Gloucester. După cum se vede, Englezii își dau tot mai mult seama de primejdia în care se găsește împărăția engleză.

Deputatul rebel a mai spus că Anglia să nu caute mereu la vinovați pentru pierderea războiului, între generalii bătuți, ci să caute să-și schimbe conducerea care este învechită și putredă. La fel scriu și gazetele americane, care își varsă tot amarul împotriva guvernului englez.

Primejdie mare

O telegramă venită de la Miazăzi vestește că flota de vapoare a Angliei care străjuia în portul Alexandria, și a luat catrafusele și a plecat în Marea Roșie.

După cum se vede, Englezii nu se mai simt în siguranță în Marea Mediterană și deaceia își caută adăpost pe alte meleaguri.

Bătăliile din ultimile zile, din Africa, îi fac să simtă primejdia la spate.

Războiul din Africa

Se pare că pe acest front, de o vreme încoace roata norocului s'a întors către Italien și Germani.

După vestita bătălie din pustii Marmarica, în care Englezii au pierdut puternica cetate Tobruk, trupele mareșalului Rommel au înaintat fără încetare, cucerind pe rând toate întăriturile engleze. Au trecut apoi granița egipteană și au atacat cetatea de întărituri Marsa Matruk, care a fost luată cu asalt. Acum lupta se dă la răsărit de Marsa Matruk, într'un ținut mlăștinos, pe un front lung de câteva zeci de kilometri.

Biruințele mareșalului Rommel au stârnit mirare în întreaga lume. Generalul englez care comanda luptele din Africa a fost înlocuit acum cu un alt general.

În răsăritul îndepărtat

După știrile venite mai nou, pe acest front Japonexii câștigă zilnic biruințe ocupând orașele Tangleng, Tatua și Lichi. Numeroase trupe de ale mareșalului Chiang-Kai-Shek au fost puse pe fugă.

Trupele japoneze au ocupat ținutul din împrejurul orașului Hengfeng și au început lupta pentru cucerirea acestui oraș.

Revoluție în Indii

Se spune că răscoa'la în India începută de către naționaliștii indieni a cuprins și provincia Bihar.

Țăranii din această provincie indiană s'au răscolit și jefesc magazinele și fabricile.

Poliția engleză are mult de lucru cu stârpirea acestor războaie și cu potolirea răscolărilor.

Cuvântarea președintelui Salazar

Dl Salazar președintele Portugaliei a rostit în zilele acestea un discurs în care a arătat politica urmată de țara sa.

Până acum Portugalia a fost aliata Angliei.

Alianța dintre bolșevici și Englezi l-au făcut însă pe dl Salazar să vorbească și să lămurească poporul asupra politicii pe care va urma o.

În cuvântarea sa președintele Portugaliei a spus adevărurile mustrătoare pentru Anglia și se declară dușman neîmpăcat al bolșevismului.

Cucerirea Egiptului

Trupele germane și italiene înaintează biruitoare pe pământul Egiptului. În zilele din urmă ele au cucerit întăriturile de la El Alamei, apropiindu-se de Alexandria și Cairo. Aceste înaintări fulgerătoare au stârnit turbură în parlamentul englez. Dl Churchill care a fost întrebat despre luptele de acolo s'a apărut aruncând întreagă răspunderea pe comandantii militari cari n'au știut conduce bine atacurile.

Înaintând pe pământul Egiptului, Italienii și Germanii au declarat că ei n'au de gând să cucerească această țară, ci urmaresc numai ca să alunge pe Englezi de acolo.

50 mii de prizonieri la Sevastopol.

În luptele de la Sevastopol au fost luați peste 50.000 de prizonieri, arme și munițiuni.

Ultimele trupe rusești de la Sevastopol, cari după căderea cetății s'au refugiat în Chersones, s'au predat și ele.

În ținutul de la Harcov și Karak Germanii au început o mare ofensivă, rupând frontul pe o întindere mare.

Sat fără biruri și legi

În Australia, în statul New South Wales, se află satul Colerambi, care poate fi socotit cel mai fericit sat din lume. Satul n'are primar, nici consiliu comunal. Oamenii nu plătesc biruri iar despre legi nici nu se pomenește. În acest sat, toți oamenii lucrează și încă nu s'a pomenit până acum vreun om rămas fără lucru.

Din lumea bolșevică

Carisunt chinurile osândiților în închisorile bolșevice
— Inchisoarea Lubyanka —

În Rusia bolșevică, după Stalin și poate mai tare chiar decât Stalin, e șeful Ghepeului (poliției secrete), care totodată e și șeful închisoarei Lubyanka. Inchisoarea aceasta e cea mai vestită din lume. Deoarece ca și ea, n'a existat altă închisoare în lumea întreagă și nici azi n'are păreche.

Clădirea, are trei etaje deasupra pământului, pentru cei cari taie și spânzură și patru etaje sub pământ, pentru cei condamnați.

Ce sunt chinurile calde?

În aceste patru etaje sub pământ, sunt băgați cele 4 clase de condamnați. În prima clasă, din primul etaj sub pământ, condamnații se bucură de lumină și de celule aerisite. — În clasa a doua, adică în al doilea etaj sub pământ, celulele sunt neaerisite.

În clasa a treia, etajul trei sub pământ, celulele condamnaților, sunt capturate cu plumb, ca să nu poată pătrunde aer nici de cum. Geamuri n'au. Electrica arde, ziua și noaptea. E o căldură de 50° totdeauna.

În al patrulea etaj, în celulele de clasa a 4-a, întemnițării înnebunesc în 24 de ore. Și acestea sunt fără geamuri. Lămpile electrice nu se sting de loc și dau o lumină roșie, orbitoare, ca într'un iad, sau „rai bolșevic”. Aerul, e foarte puțin, atât cât să nu moară omul. În urma căldurilor mari, între 80—90° Celsius, condamnații sunt apucați de nebunie. Căci căldura e aproape de 100°, când apa fierbe. Și ca să le ajute mai bine la nebunie, condamnaților li-se dă odată în zi apă sărată, ce urcă temperatura corpului.

Inchisoarea o păzesc 6000 de soldați bolșevici, plătiți și hrăniți cât se poate de bine.

Cine ajunge în închisoarea aceasta?

Șeful închisorii Lubyanka, târziu noaptea stă la pândă, într'o cameră cunoscută sub numele de camera 101. Aci, ridică receptorul telefonului. Apoi apasă de un buton și imediat este pus în legătură cu 24 de subcentre telefonice și cu cei 24 de supuși ai săi, din cele mai de seamă orașe din U. R. S. S. Pe șeful Lubyancei nimeni nu poate să-l afle, ce vorbește la telefon cu supuși săi din cele 24 de subcentre, pentru că undele liniilor telefonice sunt secrete, schimbându-se zilnic. De altă parte apoi, poate asculta toate convorbirile telefonice din U. R. S. S. Pentru care lucru, trece într'o sală vecină, numită cabinetul negru. Aci se adună toți spionii, cari stau sub ordinele șefului închisorii. Numărul spionilor, e foarte mare, pentru a putea desoperii și prinde mai curând duș-

manii adevărați, sau închipuiți ai lui Stalin. Aceștia priuși, sunt băgați fără vorbă în închisoarea cea mai înfricoșată din lume, unde au înnebunit și au murit sute de mii de oameni.

Pr. Octavian Fulcea

Doi învățători

Au căzut la datorie pe frontul din răsărit luptând în contra celor fără Dumnezeu încă doi din învățătorii neamului. Au căzut luptând pentru neam și țară învățătorii Plut. T. R. Biriș Victor și Serg. T. R. Drăghită Ioan.

Primul s'a născut și a copilărit în frumoasa comună de pe valea Târnavei Mici, Căpâlna, iar al doilea în comuna Tău de pe valea Secășului. Colegi de clasă amândoi, au terminat școala în anul 1934 la Blaj. Lasă în urma lor un gol de neumplut între colegii de clasă, iar în învățământul primar regretele tuturor superiorilor și ai celor ce i-au cunoscut.

Acum, când trupurile lor se odihnesc undeva în îndepărtata Rusie, înfrățiți cu pământul, iar sufletele lor pășesc alături de cei ce luptă pentru același ideal, ca și coleg de clasă, îmi permit a încresta pe răbojul vremilor tulburi prin cari trecem câteva cuvinte amintirii jertfei lor frumoase.

Din sferele senine ale cerului, de acolo de unde nu mai este întoarcere, priviți înspre noi, dragi camarazi și colegi, și atunci când șovăim în luptă, dați-ne curaj. Exemplu luminos ne-ați dat prin jertfa voastră, făuritori de istorie v'ați făcut. Numele voastre vor fi scrise cu litere de aur în istoria acestui neam și purtate din gură în gură de micii copilași, educării cărora v'ați închinat toată viața. Deși plecați dintre noi, totuși sunteți prezenți în mijlocul nostru.

Cu icoana voastră în suflet, cei ce vom rămânea în viață când ne vom abate prin orașelul nostru drag, prin Blaj, și vom trece pe la școala noastră să vedem vechea sală de clasă, deși locurile noastre vor fi goale, băncile vor fi libere, totuși voi veți fi acolo. O lacrimă va picura din ochii noștri în amintirea voastră.

Părinților, fraților și rudeniilor, în numele colegilor de clasă, prezint sincere regrete, iar noi, colegii voștri, frate Victore și Ioane, vom păstra amintirea voastră veșnică în mintea copilașilor de școală iar jertfa voastră va fi exemplu luminos generațiilor ce vor veni.

„Dar n'ați murit. O viață mai bună pentru voi,

Se începe'a ceea lume, lipsită de nevoi
Acolo'n pace sfântă, dormiți... dormiți Eroii,
Căci sufletele voastre sunt pururi lângă noi”.

Cap. T. R.

I. ROȘCOVEL, Obreja.

Știrile săptămânii

Prelungirea termenului pentru schimbarea banilor de 500. Banca Națională a României a prelungit până la 15 August 1942 termenul pentru schimbarea hârtiilor de 500 lei, cari au pe ele chipul fostului rege Carol II.

Lovit de trăznet. Ioi, 2 Iulie o puternică furtună însoțită de trăznete și fulgere s'a abătut asupra comunei Spini din județul Târnavă Mică. Feciorașul Teodor N. de 14 ani din această comună, care păzea cireada, a fost lovit de trăznet. Nenorocitul fecioraș a rămas mort pe loc.

Un preot memorandist. La sfârșitul lunii Mai, profesorii și elevii liceului de băieți din Beiuș au aranjat o serbare de pomenire a vestitului Memorand de la 1892 și de cinstire a acelor Români, cari în acele vremuri grele au avut tăria să spună împăratului suferințele neamului românesc din Ardeal. A vorbit frumos despre Memorandul director al Liceului, părintele Dr. N. Fueraș. Intre cei cari au fost de față la această serbare a fost și părintele Antoniu Băliban, arhidiacon onorar, preot jubilar pensionar, un fost memorandist care în anul 1892 a făcut parte din delegația Memorandului, lucru ce l-a amintit și conferențiarul în conferința sa. Părintele Bălibanu a fost un vrednic slojitor al altarului, care și la adânci bătrânețe a vrut să mai ostenească în via Domnului.

Urșii fac pagubă în județul Putna. Pe hotarele comunelor Bărssești, Tulnici și Hărăstrău, din ținutul Vrancea au coborât urșii, făcând pagube în oi și vite. Odată cu pagubele ce au făcut sătenilor, prin omorirea oilor și vitelor, urșii au stricat și hectare întregi de semănături. Un sătean din Bărssești, care a încercat să-și apere vitele a fost greu rănit de sălbătăciunile codrului.

Nenorocirea de pe malul Dunării. În comuna Chilia Nouă din Basarabia, pe malul Dunării, s'a

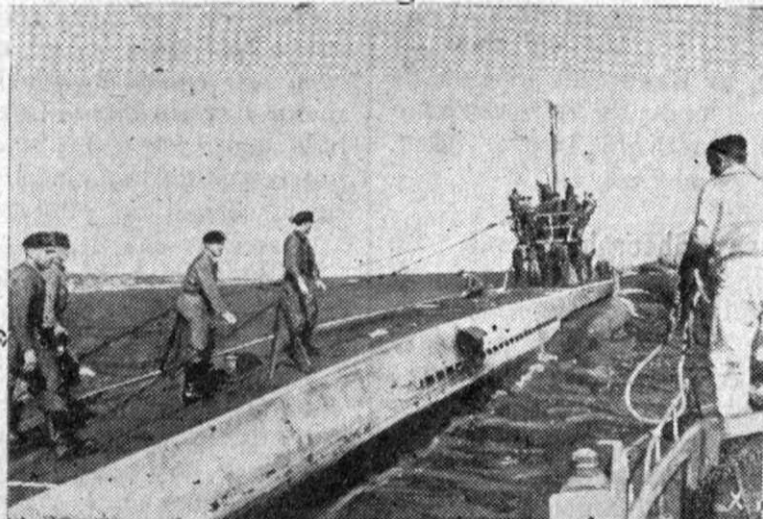
întâmplat în zilele acestea o mare nenorocire. Pe locul unde au fost luptele grele, din anul trecut, bolșevicii au lăsat prin curțile și grădinile oamenilor nenumărate bombe și grenade. Deși sătenii au fost sfătuiți ca să nu se atingă de acestea atunci când le vor găsi, ei mai bine să anunțe autoritățile, mulți n'au ascultat. Așa au făcut și copiii Iacob, Alexandru, Boris și Frosina ai locuitorului Grigore Carneaga. Pe când adunau lăună în grădină, copiii au găsit o grenadă. Fără să spună părinților, ei s'au dus în dosul casei și au început s'o lovească cu un cui, ca s'o desfacă. În vreme ce ei meștereau, în urma loviturilor granada a explodat, rănind greu pe trei copilași și omorând pe al patrulea.

S-au omorât pentru câteva răsaduri. Isprava aceasta de nebun au savârșit-o câțiva tineri din comuna Vărăști-Obedeni, județul Ilfov. Tinerii s'au dus în grădina bătrânului Nicolae V. Nicolae ca să fure răsaduri. Bătrânul prinzând de veste, a încercat să-i oprească. Derbedeii s'au năpustit însă asupra lui cu ciomegele și l-au lovit într'una până l-au omorât. După această ispravă ei s'au făcut nevăzuți. Jandarmii sunt însă pe urmele lor și în curând vor fi prinși.

Cât s'a subscris la Imprumul Reîntregirii. Din raportul pe care l-a făcut dl. ministru de finanțe se poate vedea că Imprumul Reîntregirii a reușit peste așteptări. Până acum s'au subscris 18 miliarde lei.

4 kg. de săpun pentru 100 kg. oase. Pentru ridicarea producției de săpun în Slovacia a fost organizată o colectă de oase. Predarea de 100 kg. oase dă dreptul la 4 kg. de săpun de spălat.

Cursuri de albinărit în comuna Deag—j. Tr. Mică. Camera de Agricultură a județului Târnavă Mică a organizat în Iunie cursuri de albinărit în comuna Deag. Cursurile s'a ținut în stupăria d'ui maior pens. Tămaș și au fost urmate de mulți stupari din județ. Tot în cursul lunii Iunie, Camera de Agricultură a mai

Un submarin german se reîntoarce dela atac.

ținut la Tiur, Târnăveni, Iernut și Bahnea cursuri pentru combaterea mamei dela vița de vie, sfătuiră pe plugari cum să-și apere mai bine viile de această primejdioasă boală.

Omor în comuna Păuca — Tr. Mică. În vreme ce zidarul Bela Stancovici mergea dela Roșia de Secaș la Păuca, la mijlocul drumului a fost lovit de un dușman cu un par în cap. După câteva ceasuri nenorocitul om a murit în chinuri mari. Jandarmii din comună făcând cercetări au descoperit că ucigașul este un zidar, Ilie Botea din Roșia de Secaș. Intre cei doi era o veche dușmănie, iscată dela licitarea pentru construirea școlii primare din Tău. Cu actele în regulă, ucigașul a fost trimis în judecată.

Noul armament german pe frontul din Răsărit. Pe frontul din Răsărit trupele germane folosesc noul armament de care s'a vorbit în vremurile din urmă. Se spune că tunurile folosite la asediul Sevastopolului întrec în mărime toate tunurile de până acum. Este vorba de tunuri cu două etaje. Țevile acestor tunuri sunt așa de mari încât un om poate să șadă în voie în gura lor.

Inventatorul ochelarilor este socotit a fi un călogăr italian din veacul al 13-lea. Pe atunci s'a recunoscut pentru prima dată că scrisul se poate mări prin tăieturi de glob de sticlă.

† Maria Labo n. Sâmpăleanu a răposat, după lungi și grele suferințe, suportate cu adâncă resemnare creștinească, împărțită fiind în repetate rânduri, cu Sf. Taine, Miercuri 1 Iulie ora 4 d. m., în al 65-lea an al vieții și al 36-lea al căsătoriei. În mormântărea i s'a făcut Vineri 3 Iulie, orele 3 d. m. dela Biserica „Casa Domnului” în cimitirul gr. cat. din Blaj. O deplâng soțul Preot Ioan Labo fiicele Miți, Paulina și Valerica și ginerii Dr. Eugen Bad, Ioan Mătieș și Gafton Iuoraș, sora și fratele Văd. Ludovica Sirbu n. Sâmpăleanu, Gregoriu Sâmpăleanu și soția. Dumnezeu să-i facă parte cu dreptii!

† Pușcaș Aurelia fiica țărânului Pușcaș Andrei din Mociu, jud. Cluj-Turda, a adormit în Domnul, în etate de abia 21 ani, după lungi și grele suferințe de doi ani, la București, în ziua de 22 Iunie, unde au și înmormânta-to în cimitirul „Izvorul nou”. În veci pomenirea ei!

† Stan Gheorghe, țărân din comuna Gârbova de jos, jud. Alba, a trecut la cele veșnice în ziua de 22 Iunie, după grele suferințe. A fost un vechiu cetitor al gazetei noastre, proprietar fruntaș și un foarte bun credincios al bisericii noastre. Facă-i Dumnezeu parte cu dreptii!

Cunoștințe folositoare

Pești morți din cauza boabelor de cafea

Locuitorii din satele de pe coasta din spre mare a Braziliei au observat că în vremea din urmă foarte mulți pești mor. Făcându-se cercetări, s'a găsit că moartea e pricinuită de boabele de cafea aruncate în mare. Anume brazilienii, pentru ca să nu scadă prețul cafelei, toată cafeaua întrecătoare o aruncă în mare. Guvernul brazilian acum a dat ordin, să nu se mai arunce cafeaua în mare ci să se întrebuinteze în industrie sau ca material de loc.

Porțelan tare ca fierul

Intr'o fabrică din Kyton, din Japonia au reușit să fabrice un porțelan aproape așa de tare ca fierul. Acest porțelan poate fi și strunguit.

Lupta între doi tauri

La o mare luptă cu taurii din orașul spaniol Oceres, doi tauri

au început deodată să se lupte înversunat unul cu altul. Lupta s'a sfârșit cu învingerea celui mai mare, care a ucis pe celalalt. Privitorii au rămas foarte încântați de această luptă neașteptată.

Cum se înțeleg albinele între ele

Un învățat cu numele Karl Teish, vreme de 25 ani s'a ocupat numai cu albinele și a ajuns să cunoască multe taine din viața acestor gănganii. Acest învățat ne spune că unele dintre albine cercetează locul unde se găsește miere și îndată ce află un anumit loc cu flori se întorc la stupi și printr'un anumit joc, încunoștințează pe celelalte tovarășe și împreună pleacă după miere.

Tot acest învățat a dovedit că albinele au simțul gustului și al mirosului mult mai puternic decât la om.

DOCTORUL SATELOR

Diareia

Dați apă de băut celor însătoșați

Prin diareie trupul omului și al copilului caută să se scape, să se spele de toate otrăvurile cari s'au adunat în el dintr'o mâncare stricată.

Trupul, pentru a se scăpa de otrăvuri, trebuie ajutat. Ajutorul de care are nevoie trupul este de a da celui bolnav o curățenie, să bea mult, cât de multă și cât mai multă apă, și a-i da o mâncare potrivită.

Nu știu, de unde ar putea fi credința pe satele noastre, că pe unde am umblat în țară în lung și'n latul său, m'am izbit de aceeași greșală a mamelor, de a păzi pe cei însetați de apă. Se feresc oamenii de apă și îl feresc pe cel înfierbântat, ca de pildă de aprinderea de plămâni, ori de altă boală cu fierbințeli ori cu diarei, îl lasă să se frigă de sete și nu-i dă, nu cutează să-i dea apă de băut, îl feresc cum cel turbat se ferește de apă.

Este cea mai mare greșală pe care o poate face cineva, ca atunci când este cineva bolnav de diarei să nu i se dea apă. Dați apă de băut celor însătoșați și fripți de puterea căldurilor din el, celor secătuiți, storși de valul năprasnic al diareilor, că trupul știe mai bine decât o „babă sfătoasă”, ce e bine și ce nu e bine.

Nu înfărcați copiii vara

În ajutorul trupului de a scăpa de otrăvurile ajunse în el cu mâncarea stricată de căldura verilor, trebuie ținut seama și să

venim nu numai cu apă, cât mai multă apă, dar și cu mâncare potrivită.

Pentru copilul mic mâncarea cea mai potrivită este în sânul mamei sale anume orânduită de Creator.

Izvor nesecat de sănătate și bucurie este sânul mamei pentru copil, și... câți dintre ei nu sunt voiți lipsiți de acest izvor.

Vara multe mame, trudite mame dela țară, fac greșala de neiertat, de a-și înțărca copiii, ca ele să-și poată vedea de lucrul câmpului. Este o greșală pe cât de mare pe atât de scump, cu amar și multe lacrimi plătită.

Vara, când stomacul omului, al animalului și copilului mistue (răznește) mai greu mâncarea, a înțărca copilul vara, este cea mai mare greșală, este o fără de seamă „dobitocie”. Nu înțărcați copiii vara. Nu i înțărcați, că-i omorâți cu zile.

Că e mare greșală și scump plătită în vieți de nevinovați copilași, înțărcarea copilului vara cu m'am convins nu atât din cărți, cât din celea văzute în satul meu natal, în Sâncel, jud. Târnava Mică.

Intr'o bună zi — spre toamnă — după ce bătrânul nostru preot, protopopul Vasile Smighelschi, s'a luat de gând de câți copii i-au murit în ultimele veri; de acum în 40 ani, de când păstoria poporeni satului nostru, nu a mai pomenit așa ceva, pornind dela ceea ce vorbise, m'am dus la casa parohială și acolo am luat registrul morților și al botezaților. Am căutat an de an numărul

botezaților și al morților începând cu anul 1850, dată dela care oficiul nostru parohial are care cele anterioare fiind distruse la revoluția dela 1848.

Nu mică mi-a fost mirarea, când am văzut că pe deplin de îndreptățită era nedumerirea preotului nostru paroh, deoarece în noi în sat mortalitatea infantilă este mai mare după războiul mondial de cum era înainte de războiu, adică mai mulți copii sub vârsta de un an mor acum la sută de născuți vii, de cum mureau pe vremea bătrânilor și bătrânelor fără știință de carte, și câte și mai câte „drăcovenii” prinse de noi tinerii, de acum, de pe la orașe.

Dr. Ioan Frățilă

Cărți nouă

Indrumări pentru organizarea și conducerea congregațiilor Mariana date de Dr. Ioan Bălan, episcopul Lugojului. 1922, Tipografia Națională — Lugoj, 52 pagini de mărime 16/11 cm.

Foarte bun lucru a făcut Preașfințitul dela Lugoj când a retipărit și în broșuri îndrumările date preoților săi pentru organizarea și conducerea congregațiilor Mariana. Ni-se arată în această broșură tot ceea ce trebuie să știm despre întemeierea, grădnicile începutului, desamăgirile și gestionarea acestor congregațiuni. Se dau apoi statutul și rânduiala primirii solemne. Să câștige cât mai mulți această broșură.

Bumbacul de Ioan Popu-Câmpăna profesor Blaj. Seria B 75 din „Cunoștințe folositoare” Editura „Cartea Românească-București: 24 pagini de 19/13 cm. mărime, 8 Lei.

Harnicul și vechiul nostru colaborator a scos o nouă broșură, în care arată pe scurt tot ceea ce trebuie să se știe despre planta atât de folositoare care este bumbacul.

Cărticica conține și patru chipuri, așa că se citește cu mult și mare folos. Ne bucurăm din inimă și suntem mândri de cineștea ce l-o dă colaboratorul nostru dl. I. Simionescu, președintele Academiei Române, publicându-i broșurile.

A apărut „Gazeta Cărților” (Iunie 1942 — A. XI, N-rele 14—16. Director: Prof. D. Munteanu-Râmnic. Red. și Adm.: București, Str. Leopolda, 4. Abonamentul anual: lei 300.

Curatorul parohiei rom.-u. din Șinca-Veche

No. 123—942

of. par.

Publicațiune de licitație

În ziua de 19 Iulie 1942 ora 15 (3 p. m.) Curatorul parohiei române-unite, din Șinca-Veche jud. Făgăraș va ține licitație publică în oferte închise pentru darea în întreprindere a lucrărilor de construcții necesare la clădirea caselor parohiale. —

Valoarea lucrărilor este devizul estimat de lei 1.020.000. (un milion douăzeci mii lei).

Garanția va fi de 6% din valoarea ofertei și se va depune deodată cu aceasta în numerar, efecte de stat, ori scrisoare de garanță emisă de o bancă de prima bonitate.

Licitatiunea se va ține în localul oficiului parohial.

Planurile, devizul, condițiunile speciale și generale etc. se pot consulta în orice zi de lucru la sediul oficiului parohial din Șinca-Veche (gara Șinca-Veche.)

Șinca-Veche la 25-VI-942.

FILIMON BĂLAN

prim curator

EMIL BOROȘ

paroh

64 (1—1)